

Fagetisk råd

Arbeid og status vedrørende landsmøteoppdrag

Utfordringer/bakgrunn
for ønske om oppdrag

FER bruker mesteparten av sin tid på klagebehandling

De fleste klagene er knyttet til foreldretvister

Saksbehandlingen legger ikke godt nok til rette for refleksjon og læring

Klageprosessen benyttes som middel av parter i rettslig konflikt

Statistikk for klagesaker 2016- 2020

I snitt behandles 42 klagesaker årlig (38-51)

Litt over 50% av sakene har utgangspunkt i foreldretvist, der psykologen er sakkyndig

I 64% av sakene er konklusjonen at psykologen ikke har brutt EPNP

I saker som har utgangspunkt i foreldretvist, konkluderes det uten brudd i 72% av sakene.

Hvordan få til endring?

Landsmøtet 2019 ga Fagetisk råd (FER) og Sentralstyret (SST) følgende oppdrag:

«Landsmøtet gir SST og FER oppgave om i fellesskap å gjennomgå reglementet for FER og AFEK. Gjennomgangen skal særlig fokusere på FERs rolle og mandat for å ytterligere øke den fagetiske refleksjonen og læringen, samt levendegjøring av fagetikken».

Mål for «prosjektet»

Gjennomgang av FERs og AFEKs reglement og utarbeidelse av forslag til endringer.

Identifikasjon og anbefaling av tiltak som kan bidra til fagetisk refleksjon og læring for NPFs medlemmer.

Identifikasjon og anbefaling av tiltak som bidrar til aktualisering av psykologers fagetikk, både blant NPFs medlemmer og i samfunnet for øvrig.

Viktige spørsmål

Er det hensiktsmessig at FER behandler klager på psykologer?

Trenger vi et etisk råd som konkluderer med brudd eller ikke brudd på de etiske prinsippene?

Grenseoppganger til tilsynsmyndighetene: hva ivaretas hvor?

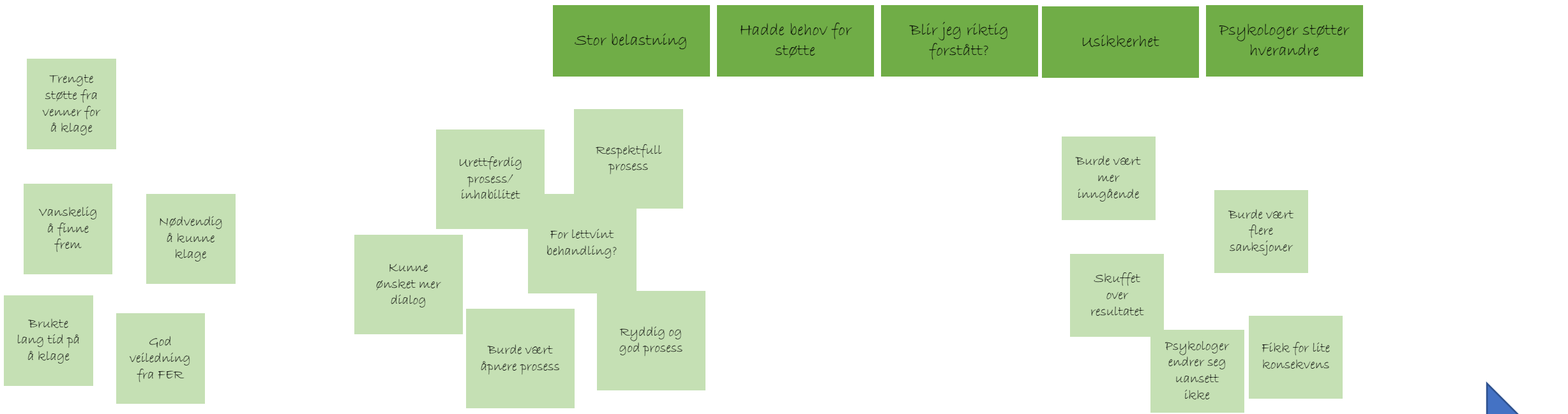
Hva kan FER gjøre for å opprettholde høyest mulig etisk standard blant psykologer?

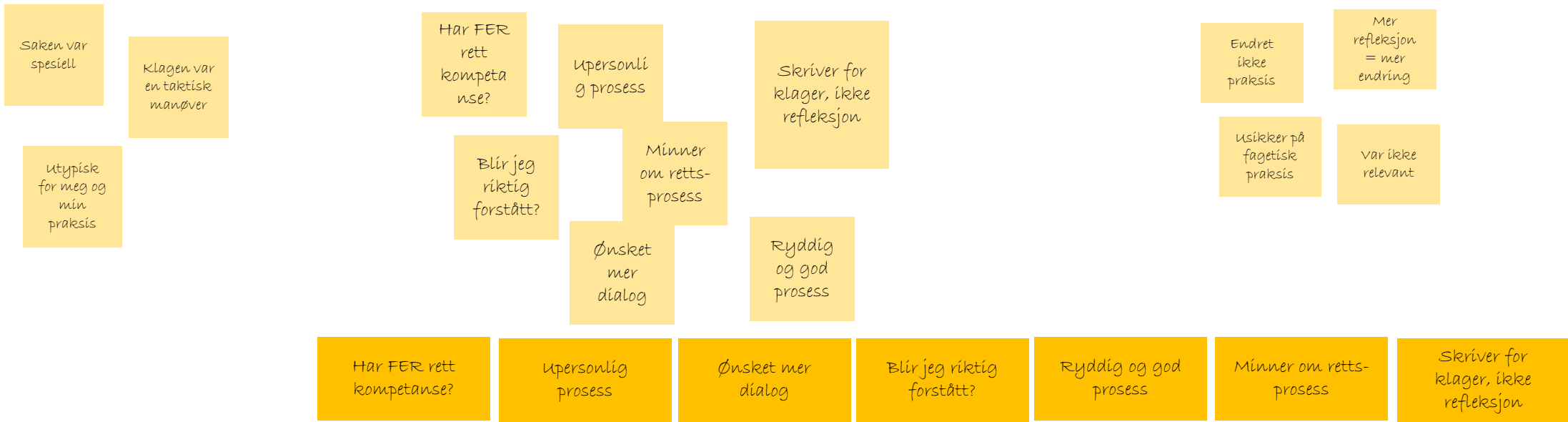
Oversikt

Aktiviteter	Status	Arbeidet med i arbeidsgruppen, dokument
Statistikk fra FER/AFEK	OK	Mai 2021, presentasjon med statistikk er sendt ut.
Intervju med klagere	Gjennomført 2 (egentlig 3)	August 2022, oppsummering i referat
Intervju med psykologer som har vært klaget inn	Gjennomført 2	August 2022, oppsummering i referat
Intervju med personer som har erfaring med bruk av psykolog-tjenester	Gjennomført 2, 1 gjenstår	August 2022, oppsummering i referat
Innlegg på FB-grupper Nyhetsbrev til alle medlemmer Tilbakemeldinger til egen epost-boks	Gjennomført, det er mottatt innspill på epost, hatt et møte med en av de som kom med innspill	August 2022, oppsummering i referat
Informasjon fra andre fagetiske råd <ul style="list-style-type: none">- Legeforeningen- FO- Andre psykologforeninger	Hatt møte med legeforeningen august 2021 Tidligere hatt møte med FO, våren 2020 Avklare interesse for informasjon om modeller fra andre psykologforeninger?	August 2022, oppsummering i referat
Informasjon fra andre «myndigheter» <ul style="list-style-type: none">- Statsforvalter- Pasient- og brukerombud	OK – men ikke god tilgjengelig statistikk.	August 2022, oppsummering i referat
For innspill fra FER: hva er forskjellen på henvendelser til FER generelt og klagene?	OK	Mai 2021?
Brugerorganisasjoner: Når psykologforeningen nå skal ha fokus på fagetikk, hva er det behov for.	Ikke gjennomført.	Avventes

Informasjon fra klagere,
innklagede psykologer, brukere
av psykologtjenester, andre
foreninger, medlemmer av NPF

FØR **Selve klageprosessen** **Resultatet**

Opplevelse av vanskelig/dårlig behandling

Føles ikke likeverdige

Fagfolk beskytter hverandre

Vanskelig å innse at behandles dårlig

Diagnoser gir selvoppfyllende profeti

Om klageprosess

Tydelige/«hardere» konsekvenser er ønskelig

Klager bør også behandles av brukerrepr.

Bruk av fagspråk gjør det vanskelig å klage

Refleksjon er ikke nok/kan oppleves som å bli brukt

Tydeligere tilbud/rammer

God tilgang på info om klagemuligheter

Bør være lett å bytte terapeut

Skriftlige terapiavtaler

Bør bruke verktøy for tilbakemeldinger

Brosjyre med rettigheter

Hva kan forebygges (i terapi)

Hva kan forebygges (i opplæring)

Lære om verktøy for tilbakemeldinger

Holdninger til tilbakemeldinger

Sykdoms- vs. ressursfokus?

Innspill fra andre foreninger

Legeforeningen:

Har lignende modell og konkluderingsmulighet som oss, og behandler som hovedregel ikke saker som er samtidig klaget inn til andre offentlige instanser/er til behandling i rettsapparatet.

FO

Opplever utfordringer knyttet til at mange av klagesakene har utgangspunkt i allerede store konflikter, og ønsker å finne ny modell for behandling av klagesaker. Flerfaglig sammensetning

Det svenske psykologforbundet:

- Fatter ikke vedtak, ut over om klagesaken skal behandles eller ikke. Terskelen for å åpne er knyttet til om den inneholder en (mulig) fagetisk problemstilling
- Det fagetiske rådet veileder psykologen, vanligvis 1-2 ganger. Over telefon eller i møte.
- Rådet har ønsket en modell som legger til rette for refleksjon og læring, er ikke så opptatt av å konkludere brudd/ikke brudd.
- Gode erfaringer med modellen. Vurderer å skriftliggjøre/dokumentere noe mer av prosessen, av hensyn til klager.
- Har færre klager enn i Norge, men sakene er i hovedsak fra klinisk praksis (psykologer er sjelden/aldri sakkyndige i Sverige)

Innspill fra medlemmer

- Sak i nyhetsbrev, sendt ut i juni.
- Saken er delt på psykologforeningens FB side, og derfra til diverse grupper for psykologer.
- Ingen innspill til saken i kommentarfelt (?)
- Innspill på epost: 4 stk

Psykologen bør få uttale seg
FØR saken åpnes.

FER oppleves som mer på lag
med klager enn psykologen
på grunn av dette.

Det er viktigere å belyse
hvilke etiske hensyn som står
på spill, enn å konkludere
med brudd/ikke brudd.

De etiske prinsippene er litt
rigide når det gjelder hva som
er innenfor og utenfor
fagetikken.

Fagpersoner kunne vært tjent
med enda tydeligere tolkning
av prinsippene, for eksempel
egne retningslinjer.

Seminarer/kurs i fagetikk bør
tilbys som vedlikeholds-
aktivitet.

Veiledning om fagetikk i
workshoper. Viktig tema er å
identifisere slike
problemstillinger og vurdere
egen praksis

Det er nødvendig å ha en
klageinstans. Dette bidrar til
en høy etisk standard.

Psykologer som bryter
retningslinjene trenger
veiledning for å endre praksis.

Pasienter trenger lavterksel
klageinstans og en
anerkjennelse når noe som
ikke er greit har skjedd.

Fint at sakene
publiseres, men
de kunne vært
gruppert eller
fremhevet slik at
det var lettere å
finne frem.

Sakene som
som ofte
klages inn, bør
peke på
områder der
en kan
undervise/veil
ede spesielt.

Tilbakemeldinger fra brukerorganisasjoner via e-post

- Organisasjonene er godt kjent med tilfeller der medlemmer opplever seg dårlig behandlet av psykolog
- Å klage kan være svært krevende, og innebære frykt for konsekvenser
- FER er lite kjent blant organisasjonenes medlemmer
- Det å klage må være enkelt og tilgjengelig
- Klager må bli møtt med respekt og tas på alvor
- Én organisasjon (LPP) mener at brudd på etikken må få konsekvenser for psykologen
- Organisasjonene er opptatt av brukermedvirkning og at psykologer må være fleksible for å møte den enkeltes behov, og møte klienten med respekt

Modell II – Mekling og dialog

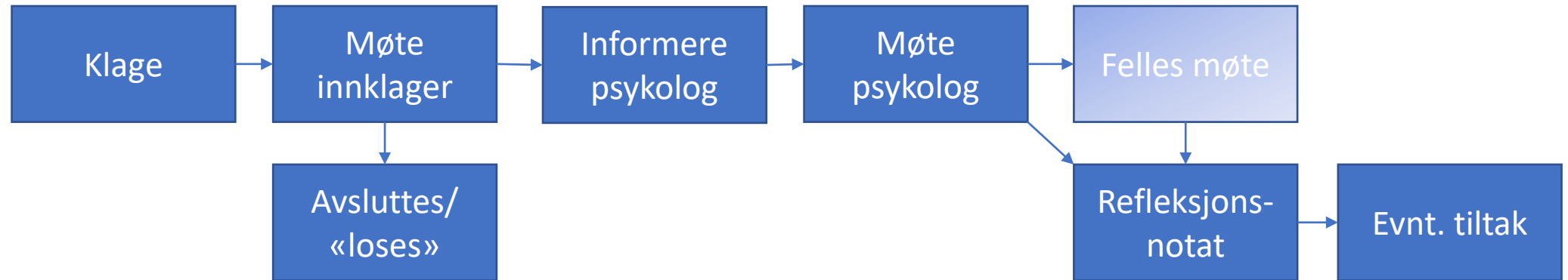

- Modellen baserer seg på møter fysiske eller digitale mellom klager og innklaget.
- FERs rolle er å være mediator

Til avklaring/videre bearbeidelse

- Alternativer dersom en eller begge av partene ikke kan treffes?
- Skriftlighet?

Modell III – Enkleste vei til læring og refleksjon

- Møter/samtaler fysisk el digitalt både klager og innklaget, men hver for seg
- Prosessen rettes mot psykologen, ikke klager
- FERs rolle er å være mediator

Til avklaring/videre bearbeidelse

- Hvor forpliktende er deltakelse? Mer eller mindre forpliktene enn i dag?
- Flere alternativer enn felles møte?
- Er det fortsatt aktuelt med en publisering av slutt-notat/refleksjonsnotat?

Kriterier for vurdering

Kvalitet

- Fagetikkens formål: legitimitet, beskyttelse, læring
- Identifiserte behov klager
- Identifiserte behov innklaget
- Medlemmers opplevelse av FER (tillit, omfang av prosess)

Rammebetingelser

- Overlapp til andre instanser
- Lovverk (arbeidsgiver, forsvarlighet m.m).
- Ressursbruk
- FERs mandat/rolle

Videre arbeid

Arbeid med forankring/høring og justering:

Fora	Dato	Dokument/prosess
Lederkonferanse	November 2021	Fremlegg av modell/betraktninger
Utvalg i foreningen, evt. også eksterne inviteres til høring	→ jan/feb 2022	Høring av modell for saksbehandling og forslag til nytt reglement
Arbeidsgruppen	April 2022	Gjennomføre evt. justeringer, endelig konklusjon på anbefaling
Lederkonferanse	Juni 2022	Fremlegg av endelig modell, forankring
Møter med lokalavdelinger/delegasjoner	Høst 2022	Saksforberedelser i lokalavdelinger/delegasjoner, leder for arbeidsgruppen deltar etter invitasjon